

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Ki lehet a Thaly Kálmán utóda?

Az ország egyik legszebb mandátumáért a debreceni első kerület megbízó leveléért dr. Tüdős János és dr. Varga Lajos versenyeznek.

Ezt a kerületet évtizedek hosszú során át dr. Thaly Kálmán, az ország egyik legnagyobb sőt európai hírű történettudósa képviselte az országházban s képviselői működésével és irodalmi munkásságával díszségezt szerzett nemcsak ennek a kerületnek, nemcsak a városnak, hanem az egész nemzetnek. Ezzel tette széppé és becsessé azt a mandátumot, amelynek elnyeréséért, az országházban való bemutatásáért ketten is versenyeznek.

Nagynevű képviselőnk elhunyt után tehát az első kerület polgárait nagy feladat vár, mert nekik nemcsak képviselőt kell választani, hanem olyan embert kell az országházába küldeni, aki a dr. Thaly Kálmán helyét méltóan töltse be.

Sokszor megirták, sokszor hallottunk és magunk is sokszor elmondjuk, hogy milyen nagy veszteség volt a hazára és reánk dr. Thaly Kálmán halála, de a veszteség nagyságát igazán csak most látjuk. A választási mozgalmak adják meg erre a legfájdalmasabb bizonyítékot, nemcsak azért, mert igazolják, hogy egyesek nem veszik figyelembe a haza és a város legszentebb érdekeit, nem respektálják a függetlenségi párt belbékéjét, hanem azért is, mert a Thaly Kálmán mandátuma felett való versengés olyan dolgokat dob a felszínre, melyek sértik a nagynevű képviselő, a jó hazafi és a fáradhatatlan tudós kegyes emlékét.

Kétségtelen, hogy a képviselői állást a nép bizalma teszi széppé, azért tehát mindenki versenyezhet, akit a törvény által meghatározott számú polgár megválasztása jelöl és ajánl, de épen azért, mert ez az állás nagy megtiszteltetés, maguknak a jelölteknek kell meggondolnunk azt, hogy a beléjük helyezett bizalomnak és az állással járó kötelezettségeknek erkölcsi súlyokkal és szellemi képességekkel megtudnak-e felelni.

Azt a lépést tehát, amelyet dr. Varga Lajos a jelölés elfogadásával tett meg, nemcsak abból a szempontból kell megbírálni, hogy ő a függetlenségi párt belbékéjét megbonthatja, vagy hogy szellemi képességeinél fogva megtud-e felelni a képviselőséggel járó nagy feladatoknak, hanem a jelen esetben főleg azt kell bírálhat tárgyává tenni, hogy ő vagy a másik jelölt dr. Tüdős János alkalmasabb-e a Thaly Kálmán örökének beltöltésére.

A függetlenségi párt intéző bizottsága jól határozott, amikor aként oldotta meg a kérdést, hogy dr. Tüdős Jánost jelölje, mert neki sem politikai, sem társadalmi életében nem találunk legkisebb olyan mozzanatot sem, amely kételyt támasztana bennünk, hogy akár tudásával, akár erkölcsi súlyával ne állna meg helyét bárhol.

Erre legfényesebb bizonyítékot a mostani választási küzdelmek adják.

Tüdős Jánosra sem szóban, sem betűben az egész már vége felé járó választási küzdelemben sehol egy gáncsoló szót nem hallotunk. Kétségtelenül azért, mert még a kortesfurfang sem tudott ilyet kitalálni.

Másképen áll a dolog dr. Varga Lajosra vonatkozólag s épen az a fájdalmas és elszomorító, hogy a Thaly Kálmán sirján még alig hervadtak el a koszorúk, máris olyan küzdelem folyik az ő örökén, amely kétségtelenné teszi, hogy Debrecen szabadkirályi város közvéleménye bizonyos irányban súlyosan megvan sértve. Csak ez lehet annak az oka, hogy a közvélemény szócsövei, a dr. Varga Lajos ügyvédi és közszerepléséről olyan közleményeket bocsátanak közre, amelyek kétségtelenül meggyőznek bennünket arról, hogy dr. Varga Lajos az elmúlt pár év eseményeinek komoly megfontolása nélkül lépett ki a küzdőtérre.

Dr. Varga Lajosnak a vele történtek után, bármily hivatást érez is magában a képviselőségre, bármennyire hívták is erre tisztelői, már a jó izlés szempontjából sem lett volna szabad elfogadni a jelöltséget, hanem önön magának kellett volna elsősor-

ban az előzményekkel, a jelenlegi helyzettel és következményekkel számot vetnie s akkor belátta volna, hogy az előző pár év alatt történt konfliktusai következményeinek elsimításához feltétlenül szüksége van a feledés fátyolára.

Nagyot botlott Varga Lajos és ez a botlása nem annyira ő reá, mint a közügyre kellemetlen. Nevezetesen megfélelmedezett arról a kötelességtől és háláról, amiről ő, a gyermek, nevelő szülője a debreceni függetlenségi párttal szemben tartozik. Neki lett volna elsősorban kötelessége, hogy a hozzá forduló párttűtőket figyelmeztesse arra, hogy a párt intézőségének bölcs belátása olyan embert jelölt a képviselőségre, aki ellen senkinek sem szabad kihuzni lázadó fegyverét.

A saját érdeke és a jó izelés is megkívánják tőle, hogy visszalépjen. De megkívánja főleg a város érdeke, mert a kálvinista Rómát, a magyar alföld egyik metropolisát igen kellemetlen helyzetbe hozta fellépésével.

En ugyan nem hiszem, hogy a párttűtés zászlaját diadalra engedjék jutni az első kerület választó polgárai, mert hiszen nekik olyan emberre van szükségük, aki a politikai világ bármely helyén kifogás nélkül megjelenhessen, városát méltóképen képviselhesse.

Félre kell tehát tenni az egyéni érvényesülés vágyát akkor, midőn a közérdek azt határozottan kívánja. Pedig ha valaha, úgy ma elmondhatjuk, hogy erős, hatalmas emberekre van szükségünk, mert nap-nap mellett tapasztaljuk, hogy Bécs ugy nyiltan, mint alattomban a legveszedelmesebb munkát folytatja nemzeti önállóságunk ellen.

A polgárok érdeke kívánja meg tehát, hogy olyan képviselőt küldjenek az országházba, aki fellépésével, okos beszédjével, szorgalmával és tekintélyével méltóan képviselhesse a várost és akinek ne vághassa senki a szemébe, hogy a választási harcok alatt a sajtó organumai becsületében és közszereplésében nyiltan megmérték támadni.

Meglehet, hogy a Varga Lajos ellen felhozott vádak olyan természetűek, amelyek a higgadt, kritikát nem állják ki, de még ha ilyenek

Világhírű „habig“ kalapok Aszmann Ferencz
uridivat üzletében, városházzal szemben.

is, most még vádák, amelyeket ő nem cáfolt meg s azért alkalmasak arra, hogy a dr. Varga Lajos személyét a Thaly Kálmán örökére méltatlanná tegyék. Kérjük dr. Varga Lajost, gondolja meg ezeket a dolgokat s még most, amikor a tisztességes visszavonulás útja nincs elzárva, tegye lehetővé, hogy a Thaly Kálmán öröke felett szűnjön meg a harc, a debreceni függetlenségi párt belbékéje térjen vissza.

Komoly férfira nézve sohasem szégyen az, ha botlását belátja és azt akként hozza helyre, hogy magatartásával és munkásságával az érdekelt köröket meggyőzi arról, hogy az a botlásnak csak muló tünete volt.

De ha Varga Lajos nem is tenné meg ez irányban kötelességét, Debrecen szab. királyi város első kerülete választó polgárainak kötelessége, hogy a maguk, a város és a haza érdekét ne tévesszék szemelől, hanem olyan lelkesedéssel és kitartással, mint azt Thaly Kálmánnal szemben tették, támogassák dr. Tüdöst s ezzel lehetővé tegyék, hogy az országgyűlésen méltó képviselőjük legyen.

Dr. Tervev Tamás.

Politikai híreink.

Még nincs döntés.

Ujabb kihallgatások lesznek.

Budapest, október 18.

A válság még mindig húzódik. Wekerle tegnap újabb audiencián volt, — de a király most sem döntött. A felség közölte a miniszterelnökkel, hogy a legközelebbi napokban dönteni fog. Előbb azonban több politikust kíván meghallgatni.

Hír szerint kedden és szerdán Kossuth, Andrássy és Apponyi fognak a király előtt megjelenni. Politikai körökben azt állítják, hogy Wekerle újabb kibontakozási tervet terjesztett a felség elé. A miniszterelnök kibontakozási terve a függetlenségi párt és a 67-es pártok kooperációján alapszik.

Ugy látszik, meddő kísérlettel állunk szemben, mert a függetlenségi párt nem enged álláspontjából.

A félhivatalos tudósításokat a következőkben adjuk:

Bécsből jelentik: Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap reggel hosszabb sétát tett Bécsben, azután visszatért a bankgassei Magyar Házban levő szállására, ahol Vértessy Gézának, a király személye körüli miniszterium államtitkárának látogatását fogadta. Tíz órakor Burián István báró közös pénzügyminiszter látogatta meg Wekerle Sándor miniszterelnököt, akivel mintegy háromnegyed órán át tartó tanácskozást folytatott.

Féltizenkettő előtt néhány perccel a miniszterelnök kocsira ült és Schönbrunnba hajtatott, ahol ő felsége pontban tizenkét órakor magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatás után, mely háromnegyed óra hosszat tartott, a miniszterelnök a külügyminiszterium palotájába ment, hol Aehrenthal Alajos

gróf külügyminiszterrel tanácskozott rövid ideig. Onnan a Magyar Házba tért vissza és délután a két óra negyven perckor induló gyorsvonattal titkárja, Bárczy István dr. kíséretében visszatért Budapestre, ahova este hét óra öt perckor érkezett meg. A mai kihallgatásról illetékes helyről következőket közlik:

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnapi audienciáján újlag arra kérte ő felségét, hogy a lemondott kormányt állásától mentse fel. Ezzel kapcsolatosan a válságból való kibontakozás érdekében több államférfiu kihallgatását javasolja a felségnek. A mai audiencián ő felsége a kabinet lemondása felett való döntést továbbra is fentartotta magának, ellenben hozzájárult a miniszterelnöknek ahhoz az előterjesztéséhez, mely több magyar államférfiu kihallgatására vonatkozik. Wekerle Sándor miniszterelnök szerdán, október hó 20-án jelenik meg újabb ő felsége előtt, hogy a döntést átvegye. Ezt az audienciát megelőzőleg történik meg a többi meghívandó politikus kihallgatása. Az audienciára meghívandókkal a miniszterelnök a mai délelőtti folyamán közli a felség elhatározását.

Választási mozgalmak.

Népes gyűlés a Bikában.

Dr. Tüdös János megválasztása.

Debrecen, okt. 18.

Az elhunyt, nagynevű férfiúnak Thaly Kálmánnak öröke nem sokára betöltésre kerül. A debreceni első kerület választói vasárnap délután már másodizben gyűltek össze a Bika disztermében, hogy ünnepélyes keretek közt kifejezést adjanak annak a hü ragaszkodásnak, amelylyel a debreceni függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltjével, dr. Tüdös Jánossal szemben viseltetnek. A Bika szálloda tágos disztermét zsufolásig megtöltötte a választók lelkes tömege és impozáns módon tüntetett dr. Tüdös János mellett. Semmi kétségünk nincs abban, hogy a választás napján az a szeplőtlen lobogó kerül ki győztesen, amelyre dr. Tüdös Jánosnak a neve van felírva, oly igaz, lélekemelő volt a vasárnap megtartott nagy népgyűlés a Bika disztermében.

A gyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Délután 4 órakor a függetlenségi párt tartott alkotmányos gyűlést a „Bika”-szálló disztermében, melyre mintegy háromezer választó polgár gyűlt egybe.

Somogyi Pál elnök lelkes szavakkal nyitotta meg az ülést. Majd átadta a szót dr. Tüdösnek, aki hosszabb lendületes beszédben fejtegette politikai elveit. Hangoztatta fogadalmát, hogy a függetlenségi eszme mellett a végletekig kitart. Ha a programmbeszédben elmondottaktól eltérne, vállalt kötelezettségeinek meg nem felelné, vonják meg tőle a bizalmat, mondjanak föllette erkölcsi ítéletet.

Majd fejtegette a nehéz és válságos időket, amelyek terhe alatt nyög az ország. A közelet is a legnagyobb válságok közé jutott. A kormány felmentését nem tudja kieszközölni. Meg kell a függetlenségi pártnak tisztania az útját a munkája elé gördített aka-

dályoktól. A pártnak vissza kell térni elvei hirdetéséhez. A gazdasági függetlenség kivívása első létföltétele Magyarországnak. A választói jog radikális kiterjesztésével pedig a nép egész tömegét kell az alkotmány sáncaiba bevinni. Sajnos, két nagy akadály van annak, hogy a függetlenségi párt elveit megvalósíthassa: az egyik Ausztria, a másik Bécs, vagyis a dinasztia.

A dinasztia nem képes beletörődni, abba, hogy Magyarország függetlenül intézhesse ügyeit; nem akarja elismerni, hogy az országot vissza kell adni teljes önállóságának. Ha ezt be nem látja, úgy keserű tanulságokat fog levonhatni az elkövetkező küzdelemből. Ausztria megakasztja a haza függetlenségét s oda hat, hogy még ezen törekvéseinket is letörje. Pedig a dinasztia érdeke kívánja, hogy Magyarország független és szabad legyen, mert a király csak akkor lehet erős, ha mi támogatjuk. Ausztria ma egy mozaik, amely apró-cseprő államocskák-ból áll. Mihelyt szakadás történik, az egész monarchia dirib-darabra török. Ismételtelen kijelenti végül, hogy a függetlenségi párt programjának megvalósításáért erős szívvvel, hittel fog küzdeni.

Jánosi Zoltán beszél.

Óriási lelkesedés és éljenzés között lépett a dobogóra ezután Jánosi Zoltán ref. lelkész. Ugy jelent meg — kezdte beszédét — mint a testvérpártnak a független 48-as balpártnak tagja. Szívesen teszi ezt, mert dr. Tüdös programbeszédénél jelen volt és olyan kijelentéseket hallott a jelölttől, amelyek benne bizalmat ébresztettek. Ismeri dr. Tüdöst, mint olyan embert, ki meggyőződése ellenére soha se beszélt. Az igazságszeretet és az elvekért való lelkesedés volt szíve oltárképe. Megvallja, hogy a nemzeti ellenállás után nem volt hiva a paktumnak s ez okozta, hogy félreállott. 1905-ben leadta szavazatát a nagyemlékü Thalyra, de az 1906. választásnál már nem szavazott.

Most, mint balpárti ember beszél, teljes erejével kész támogatni Tüdös Jánost, aki úgy látja Magyarország gazdasági és közjogi függetlenségének hiva.

Januárban szemben állott a függetlenségi párttal, mert az átmeneti politikának nem barátja. Bécsset szóval kapacitálni nem lehet, csak karddal, ezt mutatják az eredmények. Tüdös Jánosra jó lelkiismerettel leadja a szavazatát. Szerinte a helyes politika az, ha az elvek szerint cselekednek. Tüdös programja igazi hamisítatlan 48-as program. Annak igazságtalanságai beleégtek a szívébe. Különösen két hatalmas pontja a gazdasági önállóság és az általános választói jog az, amelytől az ország ujjaszületése várható.

Majd aposztrofálta az ellenpárt erőlködését. Az is függetlenségi elvet vall, de arra a zászlóra, melynek a nyelét megfogni sem szeretné, — reakciós program van felírva. Aki dolgozik, azt megilleti állampolgári joga, az ellenjelölt ezt a jogot nem akarja megadni. Varga is, Tüdös is iskolatársa volt, de örül, hogy Varga sohasem volt barátja, Tüdös annál inkább.

Tiszta jellemű, becsületes embernek tartotta Tüdöst, akit az egész város becsül. Varga bizonyos érdemeket hangoztat, kérde aztán, hogy érdem az, ha az uborkás üvegben a leveli béka kuruttyol, ha a lajhár telefalja magát. Miféle ember az, aki az érdemeket meg akarja mindenáron jutalmazni? Majd a sasról és az ökörszemről szóló mesével végezte beszédét s mint a madarak, úgy most a párt is elmondhatja:

— Te szemtelen ökörszem nem lehetsz királyunk.

Bakonyi Samu országos képviselő a politikai helyzetet világitotta meg. A függet-

VÉGKIÁRULÁS!

Kontsek Kornél

dívatáruházaiban DEBRECEN, Kossuth-utca 1. Házlebontás miatt a raktáron levő női és úri divatcikkek tulnyomó részét

rendkívüli olcsó árakon kiárusítom.

lenségi párt állását esetelte a koalícióban, melynek erkölestelen voltát belátta. Utalt Norvégia és Németalföld történetére, amelyben szép példákat találunk arra, hogy a néphatalomra ébred, nem respektálja a zsarnok uralkodót.

Szunyog Mihály mátészalkai képviselő mondott beszédet Tüdős János mellett. Végül Somogyi Pál a nagygyűlést berekesztette.

A Bikabeli népgyűlés után tegnap este a csapókerti függetlenségi körben tartott Tüdős János dr. pártja népgyűlést. A népgyűlésen sokan jelentek meg s beszédet mondtak Bakonyi Samu, Jánosi Zoltán ref. lelkész, Szunyogh Mihály orsz. képviselő. A csapókertiek nagylelkűséggel hallgatták a szónokokat.

A szocialisták gyűlése.

A debreceni szociáldemokrata párt tegnap a Margit-fürdő dísztermében tartotta gyűlését, amelyen a Ferrer melletti tüntetés módozatán kívül szóba került a képviselőválasztás ügye is.

Handler Gyula megnyitván a gyűlést, kijelenti, hogy Bokányi Dezső akadályoztatva volt abban, hogy a gyűlésen megjelenessen, ő azt ajánlja, hogy ne állítsanak jelöltet, miután dr. Tüdős János az általános választói jog mellett foglalt állást.

Török János felszólalása után úgy határoztak, hogy nem állítsanak jelöltet s minden elvtárs lelkiismereti meggyőződésére bízzák, hogy hova szavazzon.

Blériot Budapesten.

Négyszázezer ember a rákosi térségen.

Budapest, október 18.

Négyszázezer ember jelenlétében szállt fel vasárnap délután a La-Manche esatorna hőse a rákosi gyakorlóterén. — Budapestnek érdeklődő népe már délelőtt tizenegy órakor megkezdte a népvándorlást.

A közlekedő alkalmasságok az óriási forgalomra alig egy csipetnyi részét tudták lebonyolítani. Egy-egy helyen száz meg száz ember állott. Fogatok, autók, omnibuszok s személyszállításra átalakított fuvaros szekerrek torlódtak össze s álltak mozdulatlanul percekig.

A felszállás.

Pontban három órakor érkezett meg József főherceg családjaival s meghívására jelentkezett páholyában a nap hőse: Blériot, nejével. A fenségek sokáig beszélgettek Blériotval és nejével. Felhúzták az indulást jelző piros lobogót. Blériot gépe mögé állt, mintegy öt percig mozdulatlanul figyelte a szél irányát, azután hirtelen gépe baloldalához ugrott és egyetlen ügyes mozdulattal benn termett gépe kosarában. Gépészei csakhamar megragadták az aeroplán orrára erősített ketős csavarszárnyat, fölhuzták a motort, majd mindannyian a gép mögé futottak s mintegy húsz méternyire gummitalpas kerekein előre tolták a repülőgépet. A motor futás közben működésbe jött, amire a gép hirtelen elhagyta a gépészeket, néhány pillanatig még futott a földön, azután a közönség leirhatatlan lelkesedése közben simán, alig érezhető átmenettel fölemelkedett a levegőbe.

Csakhamar 30—35 méternyi magasságra emelkedett Blériot aeroplánjával s ebben a magasságban a pálya közepén gyönyörű íven jobbra kanyarodott, majd hatalmas kört írt le. A térséget határoló pékerdő fölé kormányozta gépét, majd bízhatatlan gyorsasággal visszajött és a tribünök fölért repült el. Ugyanezt a kört még ötször egymásután megismételte s röplése közben gépének minden kiválóságát bemutatta. Hol harminc méter magasságban volt, hol meg olyan mélyre ereszkedett, hogy a gép kerekei majdnem-hogy a rendőrlovak fülét nem horzsolta. Az utolsó körnél néhány pillanatig a földön is futott gépével, azután félelmetes biztonsággal

közvetlenül az állóhelyes közönség előtt újra levegőbe emelkedett. Összesen kilenc percig maradt a levegőben.

Leszállása éppen olyan simán történt, mint a felszállás: a pálya közepére kormányozta gépét, lassan, zökkenés nélkül földre eresztette, aztán a gépesarnok felé gurult vele.

A közönség sorai ekkor megbomlottak. A pálya minden oldalán áttörték a kordont s lelkesedéssel futással a királyi hercegi család páholya felé igyekeztek.

Második felszállás.

Mialatt Blériot József királyi herceg dícsérő szavait hallgatta, feltűzték a rudra a felszállás megismétlését jelentő kék lobogót. Négy óra harminc perckor tényleg másodszor is felszállt a nap hőse. Ezúttal is ugyanúgy manővrozott a levegőben, mint az első alkalommal és másodpernyi különbséggel ugyanaddig tartott légi útja. A közönség, amelynek érdeklődése nem csappant, hanem ellenkezőleg, gyarapodott, Blériot leszállása után ismét keresztültört a kordonokat, a közönség ezúttal már csak arra szorított, hogy a garage előtt levő utat, amelyre Blériot harmadik felszállása alkalmával szükség volt, szabadon tartsa. Harmadik felszállása rövid ideig tartott, mindössze három kört írt le, azért, mert harmadik felszállásával csak a közönség iránt való hódolatát és hálóját akarta kifejezésre juttatni.

A publikum leglelkesebb része produkciói befejezésével vállára kapta és folytonos zúgó „Vive Blériot!” kiáltások közben a garageba vitte, ahol csakhamar ismét megjelent József királyi herceg fiával, József Ferenc herceggel. Az ifjú herceg minden oldalról lefotografálta a repülőgépet.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Az iparostanonciskola igazgatósága ezúton is tudatja az iparos mester urakkal, hogy f. hó 20-án szerdán, a képviselőválasztás miatt, az iparos tanonciskolában semmiféle tanítás nem tartatik.

Kereskedőkés választás

Dr. Tüdős János a kereskedőkért.

Debrecen, október 18.

A lapokból olvasom, hogy az első körlet hivatalos jelöltjét, dr. Tüdős Jánost a kereskedők egy küldöttsége kereste fel és nyilatkozásra kérte az irányban, hogy vélekedik a kereskedők érdekképviseletéről; az érdemes jelölt örömmel ragadta meg az alkalmat arra, hogy nyilatkozhassék és mint a nyilatkozatból látszik, igen jól tájékozva volt arról, ami a mai kereskedőt nyomja; ismeri és tudja, hogy az irányzat kereskedelmellenes és ezt elítéli; végre egy igazi, őszinte feltárása a helyzetnek illetékes helyről, egy olyan ember részéről, aki rövidesen ott fog ülni maga is az országban; ott ahol olyan kevés belátás volt eddig a mi érdekeink és a dolgozó, nehezen élő kereskedelmi existenciánk iránt.

Ebből a dologból én, aki magam is ennek a pályának, ennek az osztálynak vagyok egy tagja két örömdetést látok; látom azt, hogy igenis ébredünk mi magunk; növekedik bennünk az osztályöntudat és alkalmat adunk és keresünk arra, hogy akit a képviselőházba a magunk szavazatával odasegítünk, az a mi gondolkodásunkkal rokonérzésű ember legyen; hogy igenis kezdünk súlyt fektetni arra, hogy ne tisztán közjogi szap-

panbuborékokból álljon a képviselőjelöltek programja, hanem számonkérhető gazdasági elvekből, irányzatok megjelöléséből; ennek az öntudatnak a lassu ébredése és tudatos, célhoz vivő ápolása és nevelése az, ami a kereskedő osztálynak elismertetést van hivatva biztosítani; annak a felismerése, hogy joggal, erőnkre támaszkodva kérhetünk és követelhetünk megillető részt magunknak a képviselői tevékenységből az idők jele, az osztályöntudat megértése és első lüktetése.

A másik örömdetes jelenség, hogy dr. Tüdős Jánosban, akinek közéleti működését a városi közgyűlésben elfoglalt magatartásából ismerjük, a mi bajainknak csakugyan alapos ismerőjére és lelkiismeretes barátjára találtunk; azt szeretném rámondani, hogy benne egy pontos, alapos, komoly barátunkat láthatjuk, aki maga tudásával, komolyan vett értékével nem lesz csak egy félretelhető abban a miniszteri szobában, amelyben megjelenik, hanem előreláthatólag eredményes munkájának hasznaira van kilátása e város kereskedőségének; az egész osztálynak úgy mint az egyes egyének a dolgában komolyan vett ember lesz, akinek súlya van.

Nekünk, kereskedőknek, iparosoknak ilyen emberre van szükségünk; szokjuk meg azt, hogy nem a reklám cégeknek van a legjobb portékájuk, odaadó, céltudatos munkakörmű ma a politikai hősködések és az ország-házban ma folyó üzlethelyett, ahol hol egyik, hol a másik vezér politikus akar egyéni tulsúlyt kicsikarni magának a másik felett; mi pedig itt lent, a kereső kereskedő és iparos osztály tagjai csak nyögjük annak a következtetését, hogy az állami nagyfeladatok, vasutfejlesztés, hasznos műemlék létesítése stb. évek óta váratnak magukra és várjuk azt, hogy a sürgősen megalkotott adóméreg és más törvények hogy lökik a nyakunkba az adóteher azon többleteit, amelyet a nagybirtokos mágnás és papi rendek ezuttal talán utoljára — még a mi nyakunkba vartak.

Ezeket akartam elmondani, talán nem sikerült úgy, ahogy akartam; az én kereskedő kartársaim megértenek engem és velem éreznek és ha így van, ez már megérdemelte a fáradságot.

Várray János.

A jótékony Nőegylet 40 éves jubileuma.

Diszkozyűlés és diszeloadás.

Debrecen, október 18.

A jótékony Nőegylet nagyszabású fenyves ünnepségekkel jubilálja együletének 40 éves fennállását. November 7-ikén vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagy tanács-teremben diszkozyűlést tart, hol a szintén 40 év óta elnök Veressné Szathmáry Teréz urasszonyt fogják ünnepelni, üdvözlő beszédekkel s több szép meglepetésekben részesítik, az egylet az árvaház és a Nőipariskola külön-külön. Meghívják reá a várost, a megyét, a testvér nőegyleteket s minden kulturális egyleteket, testületeket.

Az egylet történetét kinyomatva s Veressné elnök areképeivel kis könyv alakban kiosztják a tagok és a közönség között. Este diszeloadás lesz a színházban, melynek igen érdekes műsorát az igazgatóval következőleg állapították meg. Nyitány Bánk Bán operából több jeles zenészeink közreműködésével megerősített zenekar. Prolog irta: Szávay

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Összes raktáron levő női felöltők, ruhaszövetek és fehérneműk meglepő olcsó árban kaphatók KLEIN IGNÁTZ, Piaczutoza, Kistemplommal szemben.

Gyula, melyben az egyletről, az elnökről s általában a jótékonyról remek versekben szól, szavalja Gazdy Aranka és a pöttérben négy remek tableauban bemutatva a kimagaslóbb részek az egész társulat részvételével.

Ezekután a Bajusz című Verő György régen elő nem adott pompás dalos vigjátéka következik, melyre magyaros tiszta levegőjű műsója, szép énekrészek, palotás tánc stb. miatt esett a rendezőség választása. A jegyek 22-iktől kezdve kiválthatók a rendes színházi pártiznál reggel 9 órától 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig. Eljegyzéseket nem fogadhatnak el. Tekintettel a jótékony cél iránt, a tanács 50 százalék árfelénnyel engedélyezett.

A függetlenségi- és 48-as párt képviselő-jelöltjének

dr. Tüdős Jánosnak

pártirodái szerdán, a választás napján is, úgy mint eddig a Peterfia-utcai választók részere a Törőfele vendéglőben, a Csapó-utcai választók részere a „Korona“ vendéglő nagytermében lesznek.

A függetlenségi- és 48-as párt felkeri a választókat, hogy

dr. Tüdős János

jelölése és az ajánlási iv aláírása végett kedden délután három órakor a „Korona“ vendéglőben levő pártirodában minél számszerűbben jelenjenek meg!

UJDONSÁGOK.

Debrecen egészségügye.

Tifusz a macsi gazdaságban.

Debrecen, október 18.

Debrecen város egészségügyi bizottsága tegnap délután Körner Adolf tanácsnok elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen megjelentek: dr. Tüdős Kálmán, dr. Ujfalussy József főorvosok, dr. Csikos Sándor, dr. Müller Károly, Somogyi Zoltán, Publig Ernő, dr. Brückner Ernő, Végh Gyula, dr. K. Szalay Béla, dr. Brookes Győző, dr. Balkányi Ede, dr. Legányi Gyula bizottsági tagok és dr. Tóth Emil jegyző.

Dr. Tüdős Kálmán t. főorvos előterjesztést tett a bizottságnak a nyár folyamán előfordult tifusz esetekről. A jelentés szerint július 1-től 136 tifusz eset fordult elő. Ebből 22 halállal végződött; felgyógyult 49 beteg és gyógyítás alatt áll 65.

A bizottság a jelentésből megállapította, hogy járvány nincsen, a városban pedig éppenséggel nincs, miután a betegségek esetek nagy százaléka a külsőségekre esik.

A külsőségek közül az utóbbi időben Macs volt tifusz bacilusokkal fertőzve, úgy, hogy a behozott tejből is többen megbetegedtek. Ez azonban ne adjon komoly aggodalomra okot a közönségnek, amely tejszükségletét a macsi gazdaságból látja el, mivel a tejjel való gazdaság kezelői között tifusz esetet eddig egyáltalán nem fordult elő. A tejet különben holnap bakteorológiai vizsgál-

lat alá veszik s esetleges veszélyek esetén kizárják a behozatalt.

A tifusz terjedésének meggátolására a bizottság minden lehetőt meg tett. Utasította a rendőrséget a szigorú vizsgálatokra köztisztasági szempontból. Az orvosi vélemények szerint különben a közönség legnagyobb akadályja lehet a tifusz elterjedésének a tisztaság által.

A tifuszesettel kapcsolatban dr. Brückner Ernő indítványára elhatározták, hogy megszüntetik a vízvezeték és a csatornázás ügyét, a vásárcsarnok felállítását, az utcák szigorúbb seprését és tisztántartását. Figyelmebe ajánlja a bizottság a rendőrségnek a Csapó-u. 28. sz. házat, melynek udvara valószínűleg bacillusfészkek az ott elszállított lovakról és másnemű állatoktól.

Körner Adolf indítványára megkeresték a tanácsot, hogy tüsse ki napirendre a főorvos által készített közegészségügyi és köztisztasági szabályrendeletet, amelyet már egyszer tárgyalta, de nem fogadott el a közgyűlés.

— Személyi hir. Oláh Károly tanácsnok és Zoltai Lajos muzeumból holnap reggel utaznak Pozsonyba, Thaly Kálmán hagyatékának leltározására.

— A munkásság tüntető felvonulása. A népjog és szabadság hirdetőjének Franceskó Ferrernek az emléket ünnepelte tegnap délután a debreceni szocialista párt. A nagy szabadgondolkodó kegyetlen kivégzésének híre az egész művelt világon forradalmat idézett elő. Nincs a művelt világon ország, mely megdöbbenés nélkül fogadta volna aspanyol klerikalizmus borzalmas tettét. Annak a fölháborodásnak, amely az egész világot uralta Ferrer kivégzése miatt, vasárnap kifejezést adotta debreceni szociáldemokrata párt is. Tegnap délután a Margit-fürdőben megtartott népgyűlésen Handler Gyula titkár eszterelte a nagyemlékü tudós mártíromságát. A munkásság ezután tömött sorokban tüntető körmenetet tartott a Piacon. Széchenyi-utcán és Péterfián. A tüntetők ezután a Szent-Anna-utcán levő piarista rendházhoz vonultak s hangos megjegyzéseket tettek a papokra. A tüntetésnél rendezavarás nem történt.

— Két öngyilkosság Böszörményben. Kaposy Mihály 45 éves hajduböszörményi lakos — az Adria biztosítótársaság ügynöke — ma délelőtt lakásán forgó pisztollyal szájba lőtte magát. Az öngyilkos haloklik. Tettének oka ismeretlen. — Ugyancsak ma a hajduböszörményi szövőgyár igazgatójánál — Vasek Brunónál — szolgáló Mezei Juliána 18 éves eselédleány marólugot ivott és élet-halál közt lebeg. Tettének oka reménytelen szerelem.

— A mai tanácsülés. Debrecen város tanácsa ma délelőtt ülést tartott. A legfontosabb tárgy volt az új gáztartály építése iránt beadott pályázatok feletti döntés. A tanács szavazattöbbséggel a tartály építését a budapesti Selick gyárnak adta.

— Német katonatisztek látogatása. Érdekes vendégei voltak pár nappal ezelőtt Derecskének. Reiss kapitány Münchenből, Zürn Miksa Augsburgból jöttek el Magyarországra s Leitgeb Imre kir. tanácsos veze-

tése mellett tanulmányozták a hazai gazdasági életet. A vendégek meglátogatták Szannelly János derecskei gazdaságát s elragadtatással beszéltek a magyar gazdaságról, amely mintaszerűen van berendezve. A vendégek nem győzték eleget dicsérni a magyar gazdasági eselédek intelligenciáját. Magyarországból szombaton este utaztak el a Balánra, az ottani élet tanulmányozása végett.

— Szolgálati jubileum. A rendőrfőkapitányságnak egyik derék, szorgalmas tisztviselőjét, Kulcsár Imrét ünnepelte tegnap a rendőrség tisztikara. Kulcsár tegnap töltötte be szolgálatának 25. esztendőjét. A ritka jubileum alkalmából kartársain kívül ismerősei és barátai is meleg ünneplésben részesültek.

— A csütörtöki felolvasó-esték holnapután, folyó hó 21-én veszik kezdetüket. A bérletjegyek kiváltása már a mai napon megkezdődött; a szerda estig ki nem váltott jegyek az új jelentkezőknek bocsátatnak rendelkezésükre. A bérletjegyet öt, egymásután következő estére szól, ára 3 (három) korona; az esetleg fennmaradó helyek — amilyenekre ugyan a jelentkezők nagy számára való tekintettel alig van kilátás — napi áron lesznek kaphatók ugyanott, ahol a bérletjegyek kiváltása is történik. Antalffy József könyvkereskedésében, Piac-utca. A rendezőbizottság a legnagyobb buzgósággal működik azon, hogy az esték tartalmassága, tudományos és művészi színvonala az eddigi estéknek alatta ne maradjon, sőt emelkedjék. Így már a holnaputáni este programja is, melyet a holnapi számunkban részletesen közlünk, — bizonyára messze meghaladja a várakozást. Ezen estét, melyek kulturális és humánus céljukat évről-évre oly kitűnő eredménnyel szolgálják, melegen ajánljuk olvasóközönségünk szíves figyelmébe és pártfogásába.

— Állatdíjazás Kabán. A tegnapi ló- és szarvasmarha kiállítás igen szépen sikerült Kabán. A földművelésügyi miniszter által adományozott 1500 korona, mintegy 40—50 gazda között osztott szét. A díjjak nagysága 20—80 korona között váltakozott. Többek között kilettek tüntetve: Szabó Géza, Karmasi László földesi, Balinti Márton és Bagi Lajos kabai, Somogyi József hajduszovátai lakosok szép lovaikért, Balinti János, Katona Sándor és Szilágyi Lajos kabai és Pap Sándor nádudvari lakosok a kiállított szép szarvasmarháikért.

— D. T. E. rendkívüli közgyűlése. A D. T. E., mely már annyi sok dícsőséget szerzett Debrecen városának, a jövő vasárnap d. u. 3 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart. Kívánatos volna a tárgy fontosságára való tekintettel, ha a tagok mennél nagyobb számmal keresnek fel a Tornaegylet péterfia-utcai csarnokát, melynek díszterme lesz a közgyűlés színhelye.

— Szélhámós irodatulajdonos. A debreceni üzleti vállalkozások tisztességét az utóbbi időben súlyosan kompromittálják és veszélyeztetik olyan emberek, akik apró-cseprő szélhámosságok elkövetésére használják fel az emberek bizalmát. Tegnap a rendőrségen feljelentést tett Mohácsi Ferenc gépész, hogy egy Balogh Kálmán nevű magánhivatalnok száz korona kaucióját elsikkasztotta. Mohácsi egy újsághirdetésnek ült fel, melyet Balogh tett közzé, hogy irodája számára szolgát keres óvadékkal. Mohácsi jelentkezett a Balogh Vigkedvü Mihály-utcai lakásán és ajánlkozott. Megállapodtak száz korona havi fizetésben és abban, hogy Mohácsi óvadékot tesz le. A szegény ember összekuporgatott száz koronáját el is vitte Baloghoz, aki a pénzzel ellentelt a városról. E hó 15-én kellett volna Mohácsinak megkezdenie a szolgálatot. Jelentkezett is, de Balogot nem találta. Termé-

Elkészültek!

a legdivatosabb és legjobb szabású glace-, svéd- és szarvasbőr keptyük
SCHÖNSÁNDOR
keptyü, kötszer- és orvosi műszertára
Debreczen, Piac-utca 12. (Stenczinger-ház). Fióküzlet közvetlen a főposta mellett.

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő és Kalap
áruházban, Dreher mellett.

szetesen a száz koronát is elvitte magával. A tönkretett ember feljelentette a kauciósíkkasztót a rendőrségen, mely elrendelte a nyomozást.

— **Katonák a választáson.** Gr. Marrenzi Ferenc ma a polgármesternél tett látogatást a választási katonai kirendeltség megbeszélése végett. Nehogy valami zavargás történjék, szerdán a kora délutáni órákban a katonaság elzárja az utcákat. Csoportosulásokat a rendőrség sem fog tűrni.

— **Meglopta a házastár-át.** Kellemtelen felfedezésre jött reá Keresztes Mihály helybeli gyepmesteri segéd. Életének öröme — a véle vadházasságban élő — Horváth Borbála egy szép napon minden érzékeny bucsuzási jelenet nélkül otthagya és megszökött tőle. Utravalót azonban nem felejtett el magával vinni s hogy kedvesénél még érzékenyebbé tegye társát, elvitte annak ruhakészletét. Az ellopott ruhát a Kossuth-utcai zálogházba 4 koronáért elzálogosította és elutazott Szatmárnémetibe, hogy ott az időközben megismert gyepmesteri segéddel, Tutor Józseffel új életet kezdjen. Régi kedvese azonban nem hagyta annyiba a dolgot, hanem a helybeli kir. ügyészséghez fordult panaszával és tettes nő megbüntetését kérte. A helybeli esendőrs az ügyészség megkeresésére egyidejűleg megkereste a szatmári esendőrsparancsnokságot, hogy Horváth Borbálát kihallgatás végett ide vezesse elő.

— **A képkiallítás meghosszabbítása.** A megyeháza disztermében levő képkiallítást napról-napra sürűbben látogatja a közönség. — Ez arra indította a kiállító festőművészeket, hogy a kiállítást még két napig meghosszabbítsák. A tárlat tehát most már szerdán estig lesz nyitva.

— **A Zenekedvelők Köre** egyes énekkarának t. tagjait értesitem, hogy a holnapra (folyó hó 20-ra) hirdetett együttes gyakorló-óra a képviselőválasztás miatt elmarad. A legközelebbi és pedig együttes próba a jövő szerdán, folyó hó 27-én lesz. — Husz Lajos.

— **Kitört a volt parasztképviselő lába.** Békéscsabáról jelentik: Achim L. András, a volt parasztpárti képviselő kocsija felborult. Achim kiesett a kocsiból, mely szerencsétlenül, hogy egyik lába eltört. Lakásán ápolják.

— **Harc az iglói kerületért.** Iglóról jelentik: Az iglói néppárt végrehajtó bizottsága ma szöveget intezett az iglói választókerület néppárti közönségéhez, amelyben tudatják, hogy dr. Dömötör Mihály a néppárt jelöltje visszalépett. A visszalépésnek oka az, hogy Kern Gyula márkosfalvi plébános és Hajdusák Máté iglói vikárius Bares Gusztáv, a függetlenségi párt jelöltjét támogatja. A néppártiak a két vezető férfiú átpártolásában ámulást lát. — A szöveg kapcsán dr. Dömötör Mihály, a néppárt jelöltje szintén kijelenti, hogy az adott körülmények között a jelöltségtől vissza kellett lépnie.

— **Cukorkák,** csokoládé-deszertek és legfinomabb teasütemények legolcsóbban szereshetők be Első Debreceni Gőzcukorkagyár r. t. városi üzletében. Főtér, Tisza-palota.

— **Rendőri hírek.** Gróh Ferenc própost panaszt tett a rendőrségen, hogy Hodosi István nevű inasa három ízben összesen 100 koronát lopott el, amelyből ruhát vásárolt magának és 12 koronát az udvaron elásva megtaláltak. A rendőrség megindította az eljárást. — Ladányi György feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap délután öt koronát adott át Pekó Albert 12 éves fiúnak felváltás végett, aki a lopott pénzzel megszökött. A rendőrség körözi a tolvaj fiút. — Két felsőjőzsi atyafi: Kaszás János és Kaszás Lajos jött be tegnap Debrecenbe. A falusiak jól felöntötték a garatra s ilyen állapotban nagy botrányt okoztak. Bakó Péter rendőr a botrányosan részeg atyafiakat bevitte a bűnügyi osztályra. Itt a részeket garázdálkodni kezd-

tek, sőt még arra is vetemedtek, — hogy Enyedi rendőrt inzultálják. A dühöngő részeket lecsukták s Komlóssy kapitány kihágási bíró fog felettük itélkezni. — Péresi Károly törvényszéki irnok könyök-utcai lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a házára kitett zászlót letépte. A rendőrség keresi a tettest s egyben figyelmezteti a lakosságot, hogy hasonló esetekben a zászlótépek ellen kérlelhetetlen szigorral fog eljárni.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: B. Nagy Juliánna ref. 14 hónapos, Kun Bálint ref. 19 éves, Forgó Zsuzsanna ref. 25 éves, Erdei János 56 éves, Beesky Gyula ref. 56 éves, özv. Szakál Istvánné ref. 62 éves, Dávid Juliánna ref. 22 napos, Oláh Mihályné ref. 59 éves, Farkas Ferenc ref. 2 hónapos, Feldmann Irén izr. 3 hónapos, Balácsi István ref. 18 éves, Weisz Sámuel 14 hónapos, Bugya Anna g. kath. 11 hónapos.

— **E legértelmesebb naptár,** a „Kinceses kalendárium“ 1910-re már megjelent és 2 koronáért Csáthy Ferenc könyvkereskedésében kapható.

— **Lapunk minden előfizetője ingyen kapja az országos hírt,** pontos címtárral ellátott Debreceni Képes Kalendáriumot. Előfizetési díj egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona.

— **Szüreti és szoba tűzijátékok,** rakéták, békák, bombák és görögtűzek legolcsóbban Mentze Henrik áruházában kapható.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávid-házy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

SZINBÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyószám 18. B) bérlet 6. szám.

Ujdonság! Itt hetedszer! Ujdonság!

Az elvált asszony.

Nagy operette 3 felvonásban. Szövegét írta Leon Viktor. Zenéjét szerzette Fall Leó. Fordította Gábor Andor.

Főbb szereplők:

Horváth Kálmán	Zilahyné S. V.
Arkosi Vilmos	Szilassi Etel
Ligeti Lajos	Magda Eszti
Kemény Lajos	Gyöngyi Izsó
Győre Alajos	Kardos Géza
Perényi Kálmán	Torma Zsiga
Gyöngyi Jolán	Arday Árpád

Holnap, szerdán, október 20-ikán

Folyó szám 19. C) bérlet 6. szám.

Rózsa Lili mint vendég:

Nagymama.

Operette.

Heti műsor: Kedden: „Az elvált asszony“, operett B) bérlet. Szerdán: „Haramiák“, dráma C) bérlet, új betanulással. — Csütörtökön: „Kétszer kettő — öt“, szatira, A) bérlet. Pénteken: „Fourchambault család“, színmű B) bérlet, új tanulással. Szombaton: „Mulató istenek“, operette C) bérlet. Vasárnap délután: „Kedélyes paraszt“. Este: „Mulató istenek“, operette, kisbérlet.

* **Mulató istenek.** Lehár több mint 6 év óta nem adatott bájos zenéjű szép operettjét eleveníteni fel az igazgatóság fényes kiállításával és elsőrangú kiosztásában. A fő női szerepeket Zilahyné és Szilassi Etel adja.

Zilahynének ez estén alkalma lesz tiszta szép csengésű hangját ragyogtatni, mert az operette legszebb áriáit írta számára a szerző, ugyisint gyönyörű énekparthiája van Torma Zsigának ki Ceuphitron hadvezér szerepében csillogtathatja érces tenorját. Szilassi Etel egy — szobaleányt képvisel, aki Ligetivel egy hatásos táncduót ad elő. Horváth Kálmán Jupiter szerepében a galans isten földi bonvivánt alakját mutatja be, míg Nádor Zsiga mint Mercur egy cupléval fog feltűnést kelteni. Kitűnő szerepe van Gyöngyinek egy bukott színigazgató szerepében, már ő érte is érdemes színházba jönni. A próbák ebből a kitűnő operettből naponta folynak a színpadon és hihetetlenül nagyobb sikere lesz a reprisnek, mint volt a bemutatónak.

Divat cipők nagy választékban

Mandel

Lipót

nagyáruházában.

A rablógyilkos szininövendék.

Szilasi-Spiegel Adolf gyilkosa.

Budapesti tudósítónk jelenti: A tegnapi rablógyilkosságot, — amelynek Szilasi Adolf szőnyegügynök az áldozata. — ma teljesen tisztázta a rendőri vizsgálat. Az elvetemedett gyilkost, Liskay István színész-növendéket, még tegnap éjszaka elfogták a detektívek, akik előtt rövid ideig tartó tagadás után, töredelmesen beismerte szörnyű bűnét.

A fiatal gyilkost, aki fürdőszobában lakott és fürdőkádra ágyazott párnákon feküdt, alva találták a detektívek. Amikor fölrázták, Liskay halálsápadt lett, az ijedségtől kidagadt az ádamesutkája és pillanatig fuldoklott. Amikor kissé magához tért, Kornya detektív rászólt:

— Öltözködjék!

Liskay olyan izgatott volt, hogy nem tudta befűzni a cipőjét. A detektívek segítettek neki az öltözködésnél. Miután a lakásadó asszonyától megtudták, hogy Liskay a péntekről szombatra virradó éjszakát nem töltötte otthon, kivezették az utcára és ott Kornya detektív vállatára fogta. Időközben szombatról keltezett zálogjegyet leltek nála, amelyről eleintén azt mondotta, hogy régi ékszeréről szól. Gyanus volt gyűrött felöltője is, amelyet ugyancsak szombaton váltott ki a zálogházból. A detektív kérdései utóbb annyira zavarba ejtették, hogy így szólt:

— Látom, emberségesen bánjak velem az urak. Nem tagadok tovább... Én gyilkoltam meg Szilassit...

E vallomás után kocsiba ültették a gyilkost és bevitték a főkapitányságra, ahol az ügyeletes rendőrkapitány, Tepper Ignác előtt szintén beismerő vallomást tett. Éjszaka három órakor fiakkereken kimentek az Átlós-utra,

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban: ====
Löfkovits Arthur és Társa
 cégnél, DEBRECZEN, Piac-utca 38

ahol Liszkay egy farakás alól előkerítette az összes bűnjéleket.

Liszkay István jó család gyermeke. Négy évvel ezelőtt tett érettségi Egerben, ahol három évig papnövendék is volt. Tavaly otthagya a szemináriumot és beiratkozott a budapesti egyetem orvosi fakultására, míg most szeptemberben felesapott színésznövendéknek és az Országos Színészegyesület iskoláját látogatta. Jövedelme nem volt s hogy megéljen valahogyan, beteges hajlamu emberek társaságát kereste.

A rendőrség ma teljesen befejezte a vizsgálatot és az elvetemedett gyilkost holnap átadja a királyi ügyészségnek.

Lapunk új előfizetői is ingyen kapják a Debreceni Képes Kalandáriomot az 1910-ik évre.

TÁVIRATOK.

Politikai távirataink.

Budapest, október 18. Wekerle miniszterelnök ma délelőtt fölkereste Andrássy Gyula grófot, majd Kossuth Ferencet, akiket informált tegnapi bécsi kihallgatása eredményéről.

A magyar kormány tagjai holnap Bécsbe utaznak, hogy résztvegyenek szerdán a Burgban a király elnöklésével tartandó koronatanácson.

Wekerle miniszterelnök október 20-án ismét Bécsbe utazik, hogy átvegye a királytól a végleges döntést. A miniszterelnök e kihallgatását más államférfiak kihallgatása fogja megelőzni.

Apponyi Albert gróf és Justh Gyula ma Budapestre érkeztek.

Andrássy és Kossuth a királynál.

Bécs, október 18. A király hírszerint a szerdai minisztertanács után külön kihallgatáson fogadja Andrássy Gyulát és Kossuth Ferencet.

Kossuth beteg.

Budapest, október 18. Kossuth Ferenc ma délután rosszul lett. Orvossai szerint a betegség rövid lefolyású lesz.

Elítelt gyilkos.

Karánsebes, október 18. Az itteni esküdtbiróság Mires Almázán Pávelt édes atyja meggyilkolására való felbujtás miatt kötélfalálra, Görgéit mint tettést pedig élethossziglan tartó fegyházra ítélte.

A földadó bizottság tagjai.

Budapest, október 18. A függetlenségi párt ma este hat órakor ülést tartott, amelyen a földadó bizottság tagjainak jelölését tartották meg. Jelölték rendes tagokul Balogh Mihályt, Eitner Zsigmondot, Holló Lajost, Laehne Hugót, gróf Teleky Alfrédet, Szentiványi Arpádot és még hat póttagot.

Vagdalkózó hadnagy.

Arad, október 18. Nagy Imre hadnagy Arad egyik utcáján összehozóalkozott Brassay Ernő városi adóhivatalnokkal. Az összeszóalkozás hevében a hadnagy kihuzta kardját s Brassayra több súlyos sérülést ejtett. Az esetet Brassay feljelentette a hadtestparancsnok-ságnak.

A Haverda-ügy.

Szabadka, október 18. Az ügyész visszavonta a Haverda-ügyben az összes vádtanácsi határozat elleni felebbezéseit. A főtárgyalás november 2-án kezdődik.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, október 18.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Kedvező irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba tartott árakon. Egyéb gabonanemek közül rozs tartott, a többi változatlan idő: derült.

Buza októberre	14.64—65
Buza áprilisra	14.44—41
Rozs októberre	9.91—92
Zab októberre	10.30—31
Rozs áprilisra	7.70—71
Zab áprilisra	7.79—80
Tengeri szeptemberre	6.93—94
Tengeri májusra	0.00—00
Repece augusztusra	00.00—00

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű irógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írás és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— Ön tette ezt! — sikoltott felém, a buzogányt óéült gyorsasággal feje fölött forgatva. — Közeledjék és kiütöm az agyát a fejből! Addig páholom, amíg egy egész esontja sem marad bőrben.

Benjamin még mindig kezemet fogva, másik kezével ajtót nyitott. Engedtem, hogy tegyen velem, amit akar; Ariel megigézett; nem nézhettem egyébre, csak Arielre. Dühö eltűnt, amint látta, hogy távozunk. Elejtette a buzogányt, két karjával átkarolta urát, fejét k-blére hajtá és zokogva sirni kezdett fölötte.

— Uram! Uram! Ő nem fogja többé bántani. Tekintsen fel megint. Ne vessen rajtam, úgy, amint szokott. Mondja: Ariel, te bolond vagy! Legyen ismét a régi.

A másik szobába kényszerítettem. Hosszu, keserves, halk sikoltást hallék, azon szegény teremtés ajkairól, ki a kutya hűségével és a nő áldozatkészségével szerette őt. A nehéz ajtó becsukódott köztünk. En künn voltam ismét a csendes előszobában, sirva a keserves látvány fölött, szíves öreg barátom karjába fogódziam, gyöngén, remegve, mint a gyermek.

— Jobban illenék az alkalomra, ha hálát adna Istennek, hogy épen és bántatlanul jutott ki azon szobából. Jöjjön velem! (Folyt. köv.)

A BORSOS-féle

HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. **Hatása bámulatoz.** Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. **NŐT-TETI A HAJAT** és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECZEN.

Egyetlen kiváló bevásárlási alkalom

rövidáru kereskedőknek és házalóknak

közvetlen a szövőgyárból való bevásárlásnál.

.. Szétküldés magánvevőknek is. ..

40—45 méter maradék

szépen szortírozva, prima minőség 15;kor. és pedig:

Ruha-barchet szép mintákkal ruhák, bluzok és szoknyák részére.

Flanell csinosan mintázva, ingek és blousok részére.

Francia zefir 80 cm. széles, ingek, ingmellek és női blousok részére.

Kanavász ágyhuzatokhoz, élénk színekben.

Oxford férfi ingek részére, kitűnő tartós minőségben.

Fehér erős szövetek, női-, férfi- és gyermek-fehérművekhez.

maradékossz 3—10 méter.

.. garantált hibátlan és legtartósabb minőség ..

.. garantált teljesen szintartó.

Nincs kockázat! Az összeget azonnal visszaküldöm, ha az áru nem tetszik, a küldemény bérmentetlenül küldhető vissza

1000-nél több elismerő-levél január elseje óta.

40 méter a legfinomabb fehérített **rumburgi vászon**, a legfinomabb alsó- és ágyruhák részére csak **17 korona 90 fillér.**

Készen beszegett **lepedők** varrás nélkül, 225 cm. hosszú, 150 cm. széles, a legnemesebb anyagból szöve, garantált vászon, — a legfinomabb menyasszonyt kelengyehő alkalmas, elpusztíthatatlan minőség, **darabja 2 korona 60 fillér.**

Legkisebb mennyiség 6 darab, szállítja utánvétellel

STEIN S.

vászonszövődéje, NACHOD, (Böhmen).

2 csomag rendelésnél bérmentve.

1030—1909. v. k. szám.

Árverési hirdetemény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 368/16. 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Komjáthi János részére 180 korona — fillér tőke, a fizetett összeg betudásával, ennek 1903. évi június hó 10. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 132 korona 26 fillér perkötség erejéig 1904. évi október hó 11-én bíróság le- és felülfoglalt és 1345 korona 40 fillérre becsült butorokból álló ingóságok **1909. évi október hó 20 án, délután 4 órakor** kezdetét veendő és Bethlen-utca 13. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi szeptember hó 20.

Oláh Géza,

birói kiküldött.

Rendkívül

olcsó árakon

vásárolhat most mindenki!

Őszi és téli Ruha és Kosztümszövetek

Tiszta gyapjú seviót ruhákra és aljakra	Fr. 1.05
Sima kosztüm seviót kabátos ruhákra	Fr. 1.25
Sima divatszövetet minden divat színben	Fr. 1.08
Angol divatszövetek különösen aljakra	Fr. —.58
Angol kosztümszövetek kabátos ruhákra	Fr. —.78

Utólérhetetlen nagy választék!

Kitünő jó minőségek!

Bosznay J. és Zarsa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Inga órák

a legszebb kivitelben s a legjobb szerkezettel egyszerű és kettőzött harangütéssel, ugyszintén legjobb

Zseb-, ébresztő- s fali órákat is
1 évi jótállással**Blattner Béla**

órás üzletében Debreczen, Kossuth-u. 4. sz. alatt lehet a legolcsóbban beszerezni. Ugyanott órajavítások is, jól javítva, 1 évi jótállás mellett.

BUTOR.**Varga József**butorkereskedő, asztalos,
∴ kárpitos és diszító ∴DERECZEN, IV., Piacz-utca 44. sz.
Alapított 1850. Telephon 377.A debreceni iparművészeti
kiállításon állami ezüst-
∴ éremmel kitüntetve ∴Órlási választék mindenféle stíli és áru
butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-
szoba és teljes**menyasszonyi kelengyék**

azonnal készen.

~ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ~

A debreceni ipartestületi
kiállításon ezüst éremmel
∴ kitüntetve ∴Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutá-
nyos és pontos kiszolgálás. ∴

6783.

1909.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi július hó 13-án kelt 31.310. sz. rendelete alapján a hajdunánás—tiszapolgári törvhat. közut 127.5—12.725. km. szakaszának kiépítése alkalmával szükséges következő munkák biztosítása végett, u. m.:

- 82,625.0 m² utszekerény kiemelés és utalap kőrakás;
- 294.0 m² utfeljárók burkolása;
- 1077 vasuti kocsi leterhelése;
- 7289.16 m³ kőanyagának tengelyen kifuvározása;
- 286.25 m³ fedőanyag beszerzése;
- 300 drb tölgy kerékvető szállítása;
- 12 drb vas kilométer oszlop szállítása;
- 127 drb vas hektométer oszlop szállítása;
- műtárgyak javítása és építésére a folyó évi november hó 6-án,

délelőtt 10 órakor hivatalos helyiségben zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás hirdettetik.

Felhívtnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a fentemlített hivatalhoz címezve, legkésőbb a tárgyalás napjának délelőtt 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint a táv-irati vagy utóajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok öt pecsétellátott zárt borítékban adandók be. A címzés felett világosan kiírandó az utvonal és a munka neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

A benyújtott ajánlat vissza nem vonható. Az ajánlattevő a beadás napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Ajánlatok egyes munkanemekre is tehetőek, egyes kilométer szakaszokra tett ajánlatok figyelembe nem vehetők.

Ugy az ajánlat, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és aláírattevő által sajátkezűleg aláírandók.

Ajánlattevők tartoznak az általuk megajánlott vállalati összeg 5%-át kitevő bánatpénznek az állampénztárba vagy egyik kir. adóhivatalba befizetését igazoló nyugtát az ajánlathoz csatolni. Készpénz vagy érték-papír bánatpénzül az ajánlathoz nem csatolható.

Az el nem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor fog visszaadni, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

Az ajánlattevők kötelezettsége a benyújtáskor veszi kezdetét, míg a vármegye kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a kiirási művelet, a tervezet, az általános és részletes határozatok, valamint az ajánlati minta a Debreczeni kir. Állam-építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthező, illetve megszerezhető.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra tekintet nélkül, szabadon választhasson.

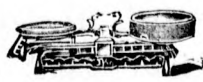
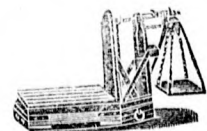
Ajánlattevésre csak a kiadott és vállalkozók által beszerzendő nyomtatványok használhatók, amelyekbe az egyes munkákra ajánlott egységárak számjegyekkel beírandók, az egész munkanemekre ezek alapján kiszámítandó ajánlati összeg pedig úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírandó.

Az ugynevezett általános összegű ajánlatok, valamint az olyan ajánlatok is, amelyek a kiirási műveleteknek meg nem felelően kiállítva nyújtattak be, egyáltalán tárgyalatni nem fognak.

Kelt Debreczenben, 1909. évi október hó 12.

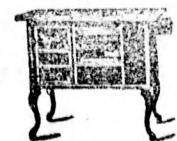
Kovács Gyula,

alispán.

Kovács Gyula

vaskereskedő

DEBRECZEN, a „Bika“-szálloda mellett.

1909. évi hitelesítésű mérlegek és sulyok.
Takaréktüzhelyek, vaskályhák, főzőedé-
nyek, husvágógépek. Amerikai mosógépek

Eperjesi cserépkályhák raktára.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen effer. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeldtér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „D.V.“, „Szinházati“, „Pipacs“, „K. Z.“ „Fehérszegfü“ jeligére.

Melyik fiatal vagy nős ember lenne hajlandó, egy középkorú nővel, megismerkedni és tiz koronával kisegíteni, az írjon Fehér szekfü jeligére, a kiadóba.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villany üzemű kávé pörköltje a kirakatban, Pétegyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

A boldogfalvai kertben 6168 □-öles szőlő és gyümölcsös eladó, 2 épülettel, ház-helyeknek is igen alkalmas, a nagy állomás közelsége miatt. Cim a kiadóhivatalban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Nagy Hatvan-utca 42. sz. alatt szép két szobás ndvari lakás november 1-re kiadó.

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszertárban.

Uri házhoz nevelőnek ajánlkozik collegiumban érettségizett, francziául is tanító I. éves joghallgató. Ajánlatokat „Nevelő“ címre kérek a kiadóba.

Eladó ház Hajdusámsonban. A község legelőnkebb helyén, szép nagy üzlethelyiséggel, 2 nagy kirakatablakkal, redőnyzárakkal, 3 kisebb szoba és egy nagy terem, a piac-tér mellett, üzlethelyiségnek igen alkalmas, eladó. Felvilágosítás a hajdusámsoni Olvasóegylet elnökségénél nyerhető.

Műhelynek világos pineze kiadó. Értekezhetni István-gőzmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Házvezetőnőnek ajánlkozik intelligens, fiatal özvegy nő; elősmeét jó gazdasszony. Cim a kiadóban.

Kereslet.

Izraelita osaládnál egy fiatal ellátást keres. Cim a kiadóban.

Teljes üzleti bolt berendezést és portálót keres Csillag Arthur Hegedüs és Sándor ezégnél, Kossuth-utca 11.

Jó írással és jó beszélőképességgel bíró intelligens urak 3-10 korona napi díjazás mellett felvételnek. — Ajánlatok „Állandó“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Eladás.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cim a kiadóban.

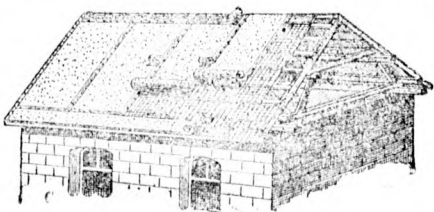
Egy jókarban levő írópép eladó. Bővebet Radó Piac-utca 30.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cim a kiadóban.

Bihar—Díószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebet felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. hereg-utca 53.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák

Takarék tüzhelyek

Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárban

Debreczen, Piac-u. 23.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelek, barchetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhádiszek

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszításkák,

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. I.

Alapított 1842. évben.

Ma már köztudat, hogy vízvezeték és a fürdő berendezés nemesak kényelmet ad, hanem elsőrendű egészségügyi követelmény. Céljainak azonban, csak akkor felel meg, ha az minden tekintetben kifogástalanul működik.

Ha már vízvezeték, legyen jó vízvezeték!

Jól és olcsón jótállás mellett

Máthéi János

vállalata készíti Debreczen

Műhely és iroda: Darabos-utca 54. szám.

Üzlet és raktárhelyiség Egyház-tér 5.

Nagytemplom mellett.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes, Hencser takaró, függ- és asztalterítő, Flanell-takaró, Paplan és matrác nagy raktár

Donogán és Somossy cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

Legbiztosabb szépítőszert a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanóságai ellen.

Egy tégely ára egy korona.

Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,

a színház mellett. * Telefon sz. 469.

„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszertár.

Villamos világitást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszköz

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.